

Javascript nedir?

Yüksek seviyeli, nesne yönelimli, yorumlayıcı tabanlı ve dinamik bir programlama dilidir.

Yüksek Seviyeli

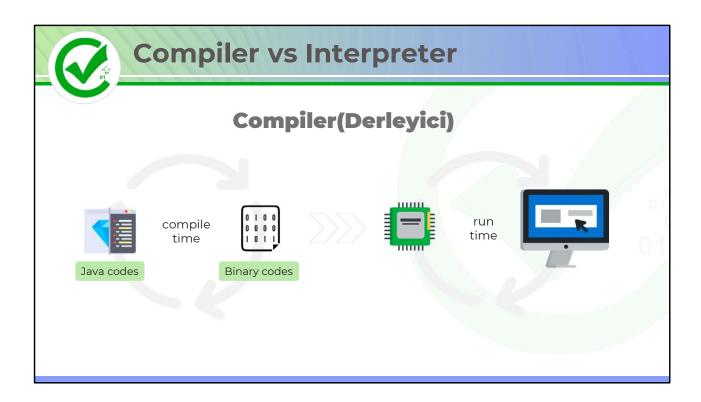
Hafıza yönetimi gibi karmaşık görevleri düşünmemize gerek yoktur.

Nesne Yönelimli

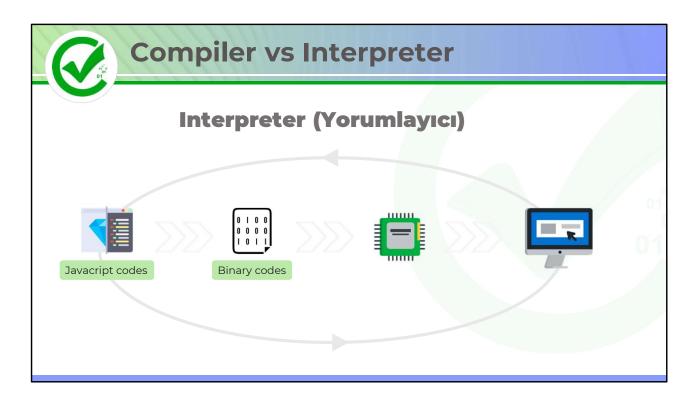
Nesne özelliklerinin (kalıtım, çok şekillilik v.b) kullanılmasına imkan sağlamaktadır.

Yorumlayıcı Tabanlı

Derleyicide olduğu gibi tüm komutların bir kere de makine koduna çevirmek yerine tek-tek alınıp makine koduna çevrilip çalıştırılmasını sağlar.

Program çalıştırıldığında, compiler, program kodlarınının <u>tamamını</u> compile ederek makine diline (binary codes) çevirir. Bu aşamaya «compile time» denir. Tüm kodun derlenmesi sebebiyle programı ilk çalışması biraz zaman alırken, sonrasında performans üst düzeye çıkar.

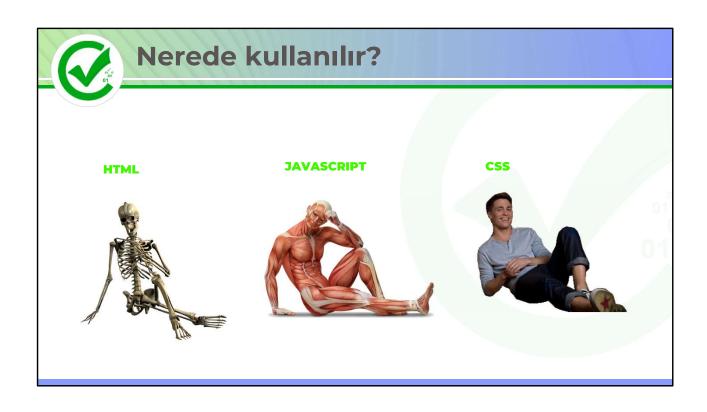
Javascript yorumlayıcısı, kodları satır satır alıp makine diline çevirir ve işlenmesini sağlar. Bu yapıda compile time veya run time yoktur. Kodların önce derlenmesi söz konusu olmadığı için, uygulamanın ilk çalışma hızı yüksektir.

Javascript yorumlayıcısı tarayıcıların içindeki bir motor yazılımdır. Her tarayıcıda bu farklı olabilir.

Chrome: Google V8 Engine Firefox: SpiderMonkey

Safari: Javascript Core

Edge: Chakra

Neden Javascript

Front-end Dev

React, Svelte, Vue, Angular gibi JS framework ve kütüphanleri ile web ve mobil uygulamalar geliştirilebilmektedir.

Facebook, Netflix, Dropbox, AirBnb

Back-end Dev

NodeJs ile sunucu tarafında uygulamalar geliştirilebilmektedir.

Netflix, Uber, E-Bay

Neden Javascript

Mobile Dev

React Native, Ionic, Native Script gibi kütüphaneler ile mobile uygulama geliştirilebilir.

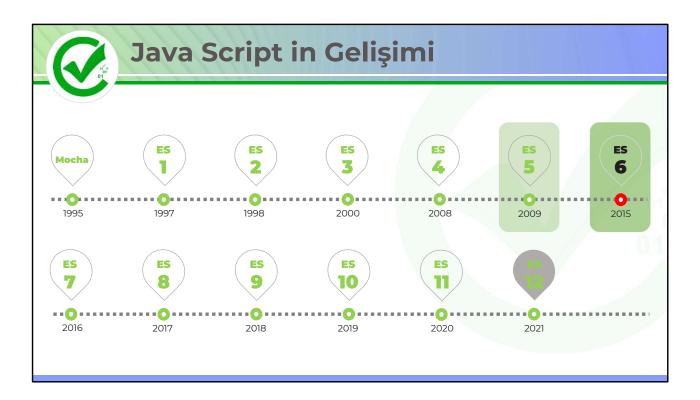
> Facebook, Instagram, Skype, Uber, Pinterest

Desktop Dev

Electron kütüphanesi ile masaüstünde çalışacak uygulamalar geliştirilebilir.

VSCode, Whatsapp, Slack, Skype, Twitch, Teams

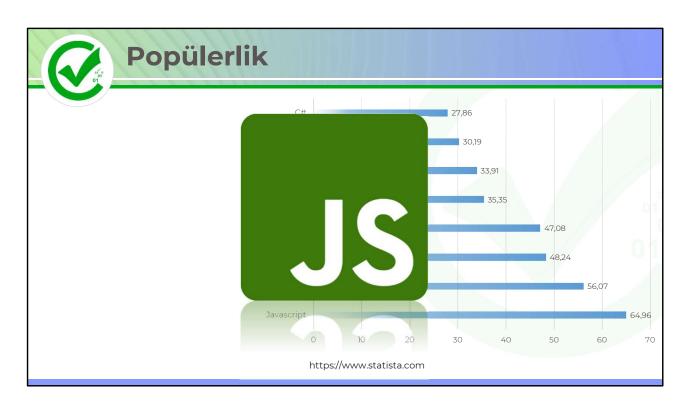
Tarayıcıların desteğinin en çok olduğu Ecma Script ES5 tir. Kodlama ona göre yapılırsa daha fazla tarayıcıda sorunsuz çalışacaktır.

https://caniuse.com/?search=es5 https://caniuse.com/usage-table

ES6/ES2015 ve sonrası:

- Modern tarayıcılar desteklemektedir. Eski tarayıcılar desteklemeyebilir.
- Babel gibi derleyiciler yardımıyla yüksek versiyonlar üretim aşamasında ES5'e çevrilerek eski tarayıcı uygunluğu sağlanabilir.

Yeni çıkan versiyonlar arttırımsal güncellemelerdir. Eski özellikler kaldırılMAmıştır.

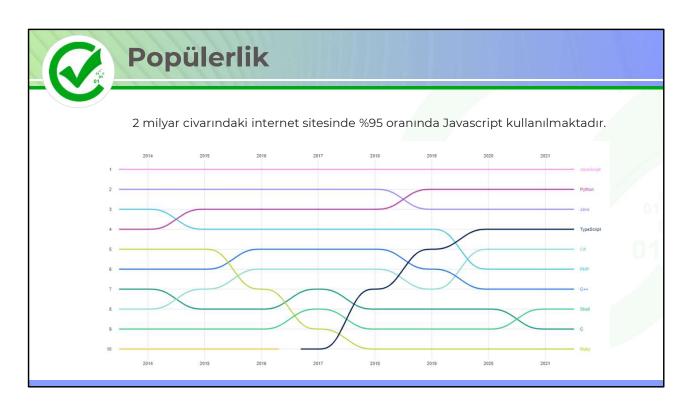

Web in en popüler programlama dillerinden biridir.

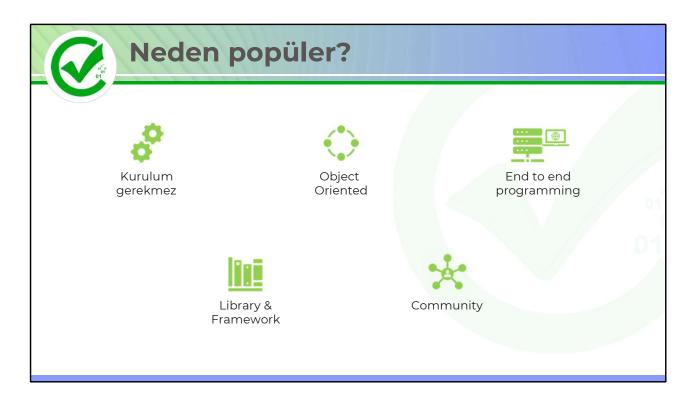
Web sitelerinin neredeyse tamamı Javascript kullanmaktadır.

Önceleri client side için tercih edilse de şimdi nodejs kütüphanesi sayesinde backend programlamada da tercih edilmektedir.

https://www.statista.com/statistics/793628/worldwide-developer-survey-most-used-languages/

https://octoverse.github.com/#top-languages-over-the-years

Kurulum gerekmez:

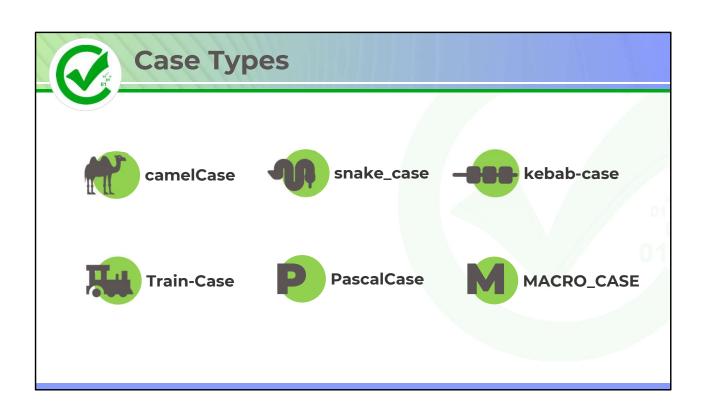
Frontend tarafında hiçbir kurulum gerektirmezken, backend kullanımı için nodejs kurulumu gereklidir. Onun kurulumu da çok basittir.

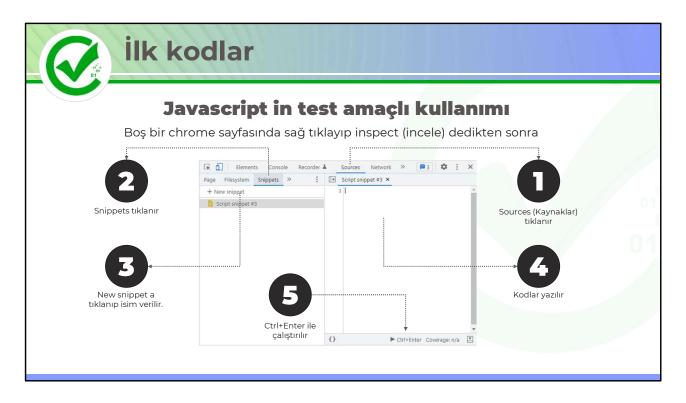
Object oriented: Nesne tabanlı programlamayı destekler.

End to end programming: Hem frontend hem backend hem mobile hem desktop çözümler üretilebilir.

Library & Framework: Çok geniş kütüphane ve framework desteği vardır.

Community: Çok geniş bir community ile internette en fazla bilgiye sahip programlama dilidir.

- Snippets bölümünde her türlü JS komutları yazıp çalıştırılabilir.
 Ancak, Chrome geliştirici araçları bir yazılım geliştirmekten ziyade test ve hata tespiti gibi konular için daha uygundur.
- Bu yüzden, **JS** kodlarımızı çalıştırmak için dosya oluşturmalıyız.
- Gerekli oldukça zaten Chrome Geliştirme araçlarını kullanacağız.

ilk kodlar

- Javascript kodlarını yazmak için script tagı kullanılır.
- Tüm javascript kodları script tagları arasına yazılır
- Script taglarının body kapanmadan hemen önce konulması tavsiye edilir.
- Bu kullanıma internal script denir ve javascript kodları sadece mevcut sayfa için geçerli olur.

ilk kodlar

- Javascript kodları harici bir dokümana konularak kullanılırsa buna external script denir
- Bu dosyayı kullanan tüm html sayfalarında kullanılablir hale gelir.

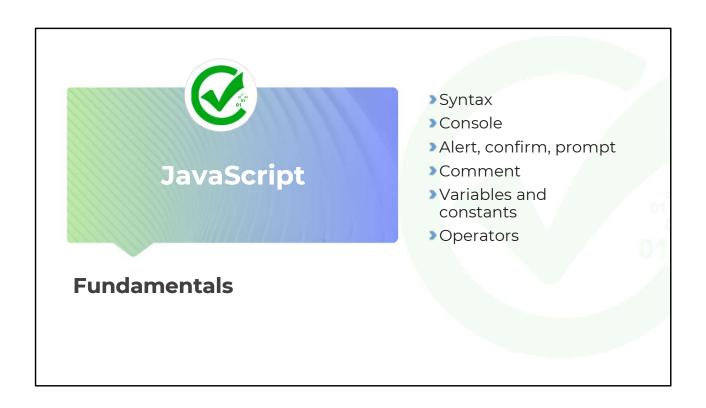
Kodların çalıştırılması

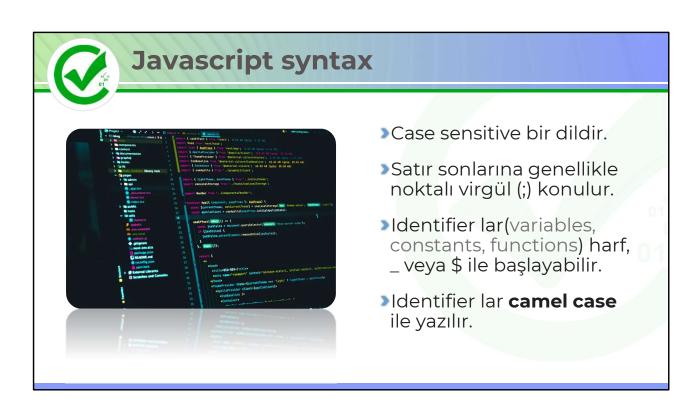

Web sayfalarında bulunan Javascript kodları, tarayıcı tarafından çalıştırıldığı için html dosyasına dosyaya çift tıklayarak açmak javascript dosyalarının çalışması için yeterlidir.

VSCode Live Server eklentisi ile çalıştırılırsa, yapılan değişiklikler de anında yansıtılmış olur. Ve gerçeğe yakın bir ortamda geliştirme yapılabilir.

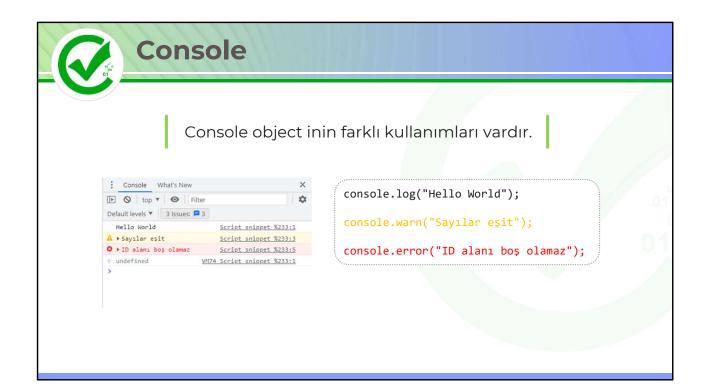
Case sensitive: Büyük küçük harf duyarlı.

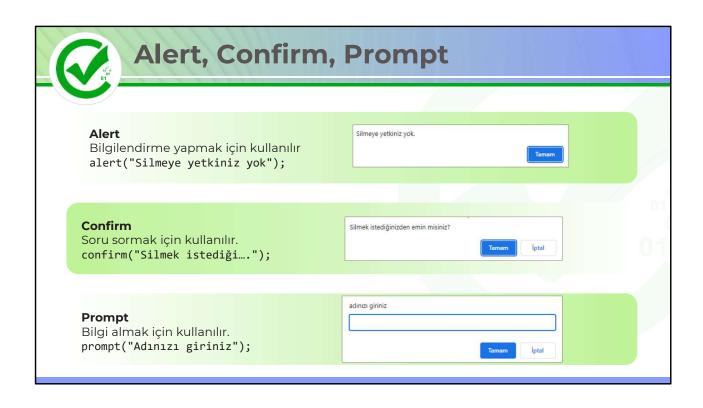

Console

Javascript ile tarayıcıların console bölümüne birşeyler yazdırmak için **console** object kullanılır.

console.log("bla bla bla");

Comment

// Bu bir comment satırıdır.

Bu şekilde birden çok satırı aynı anda comment içine alabilirsiniz.

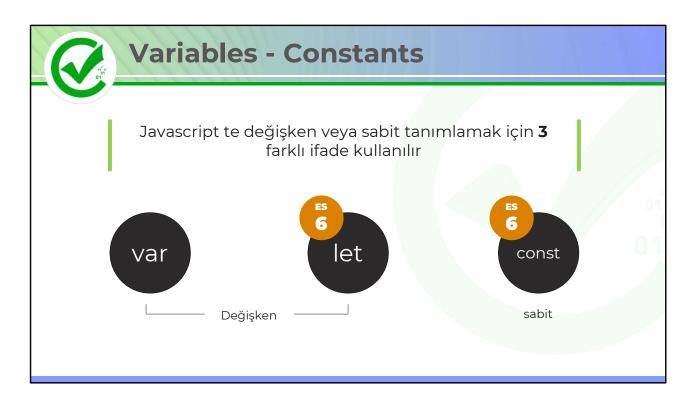

Variables (Değişkenler), Constants (Sabitler)

Programlama dillerinde ihtiyaç olduğu an ulaşılacak veri tutuculara değişken ya da sabit adı verilir.

var ve let, değişken tanımlamak için, const ise sabit tanımlamak için kullanılır. var ile global, her yerden ulaşılabilen değişkenler tanımlanabilir. Let ile ise block scoped değişken tanımlanır. Sadece tanımlandığı yerde geçerlidir. Const ile sabit tanımlanır ve tanımlanırken değer atanması zorunludur. Const da let gibi block scoped bir türdür.

Variables - Constants

```
var sayi;
var Sayi;
var genelOrtalama;
const kdv = 1.18;
```

- case sensitive yani büyük küçük harf duyarlıdır.
- Sabitler tanımlanırken değerleri de verilmelidir.
- Değişkenler camelCase olarak tanımlanır.
- içinde saklayacağı veriyi anımsatacak bir isim verilir.

Javascript te genellikle camel case tercih edilirken, class oluşturulurken pascal case kullanılır.

- camelCaseBuSekildeYazilirDeğişken isimlendirmek için kullanılan farklı standartlar
- PascalCaseBuSekildeYazilir
- snake_case_bu_sekilde_yazılır
- kebap-case-bu-sekilde-yazilir

Variables - Constants

KURALLAR

- Değişken isimlendirilirken hem harfler hem de sayılar kullanılabilir. Ancak sayılar başa gelmez. Örneğin **sayi1** doğru bir isimlendirmeyken **1sayi** doğru bir isimlendirme değildir.
- Değişken isimlendirilirken alt tire (_ ve \$) kullanılabilir. Ancak boşluk ve diğer özel karakterler (?,%,!, ., + vb.) kullanılmaz. Örneğin ev adresi ya da kimlik%no gibi değişken isimleri kurallara aykırı olduğundan hataya neden olacaktır.
- Değişken isimlendirilirken özel kullanım için ayrılmış olan **if, for, true vb.** ifadeler kullanılmamalıdır.
- o İngiliz alfabesinde bulunmayan karakterler (ç,ğ,ı,ö,ş,ü) kullanılamaz.

Variables - Constants

√ders ≼not ∠gen_ort

Şmaas xilk sayi xon_şekil

ygun% xharf-bir √dGunu